

יזמות בריפוי בעיסוק פרופ' נעמי שרויאר

י ז מ ו ת

יצירתיות וייחודיות הרעיון לעומת הקיים

זיהוי בעיה וצרכים דורשי פתרון

מטרות, משאבים ומדדי תוצאה לשינוי

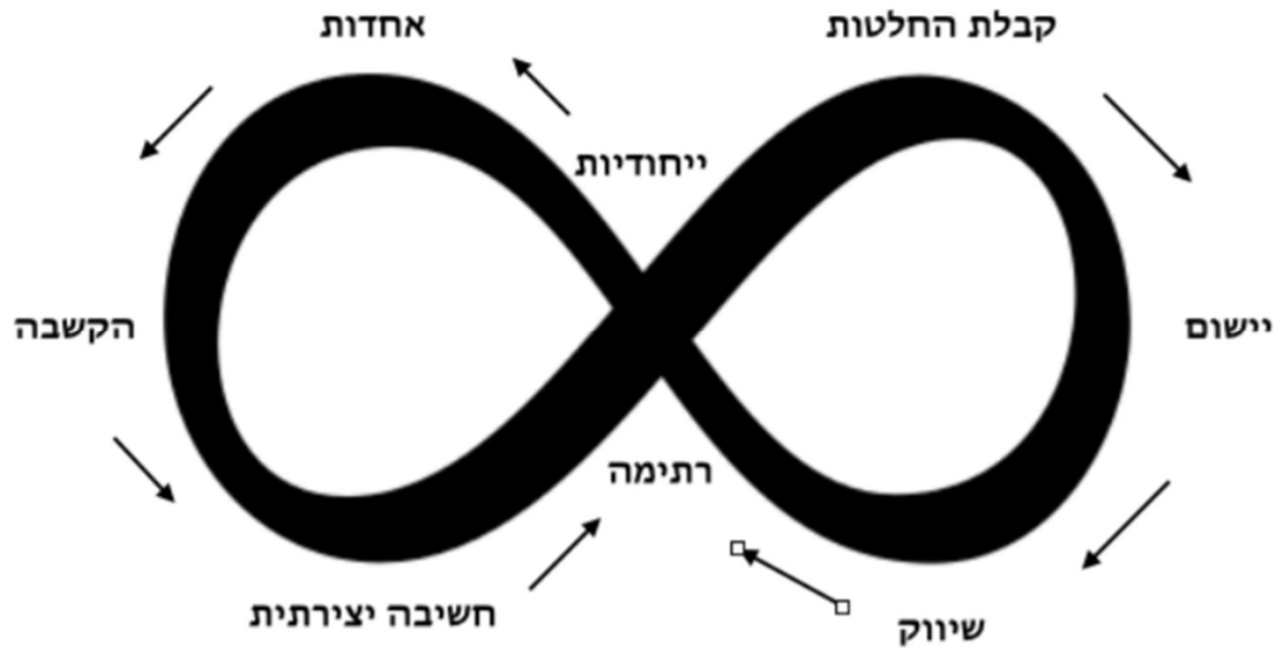
אדאות, היתכנות, בני ברית וסיכונים

תרומה ותועלת לפרט ולחברה והפצתן

שאלה: איזה שינוי
אני עושה?
למה דווקא אני?
אנו?

מודל ה"8" ליזמות

המנהל לתקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע משרד החינוך

יזמות בריפוי בעיסוק

זיהוי צורך שעונה על בעיה והגדרת אוכלוסיית יעד לשינוי

סקירת ספרות ורקע תיאורטי

ניסוח חזון וקביעת מטרות עם מדדי שינוי

סקר צרכים וחידוד מטרות

בחינה וניתוח של גורמים מאפשרים וחסמים

תכנון מפורט של ההתערבות, גיוס משאבים ושיווק שלה

בחינת מדדי הצלחה טרם ההתחלה

יישום הפיילוט

שיפור והתאמות במהלך התכנית

בחינת מדדי הצלחה בתום התכנית

התאמה תרבותית רגישה

שיווק, הפצה, שיתוף והרחבה

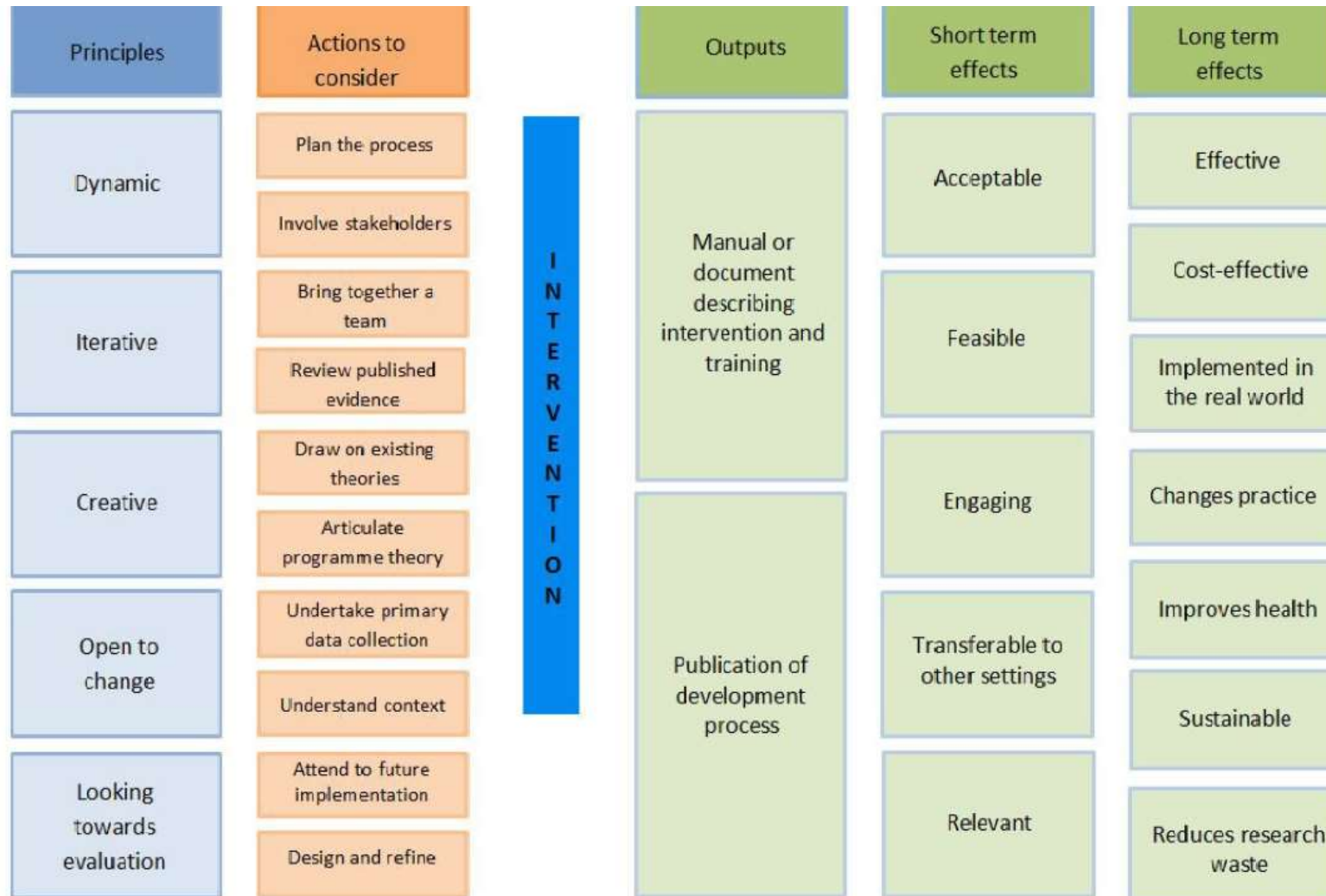

Figure 1 Logic model for intervention development.

O'Cathain, A., Croot, L., Duncan, E., Rousseau, N., Sworn, K., Turner, K. M., ... & Hoddinott, P. (2019). Guidance on how to develop complex interventions to improve health and healthcare. *BMJ open*, 9(8), e029954. p. 4

***דוגמא ליזמות בפרויקט:
"על הרצף אוכלים ונהנים"***

מנאר ג'בור - מרפאה בעיסוק

התבצע במסגרת מסלול קליני
בתכנית המוסמך בחוג לריפוי העיסוק,
באוניברסיטת חיפה

בהנחיית ד"ר אלכסנדרה סעד

מאיפה זה בא ?!

**פיתוח פרויקט בנושא
הפרעות אכילה**

תיאור הבעיה

- ▶ בבית ספר לאוטיזם- בית עדנאן, לומדים מספר רב של ילדים המאובחנים על הרצף האוטיסטי ברמות שונות של תפקוד.
- ▶ אחוז גדול של ילדים חווים קשיי אכילה, לרבות סלקטיביות באכילה, הרגלי אכילה לא מפותחים, אכילת חפצים לא אכילים ועוד.
- ▶ כחלק מתוכנית העבודה האישית (תל"א) נקבעת לכל תלמיד מטרת התערבות בתחום האכילה.
- ▶ הורים ומורים ממשיכים להפגין קשיים בתחום זה, כולל קושי בלהתמודד עם בררנות באכילה, התנהגויות לא מותאמות במהלך הארוחות, אכילת יתר ועוד.
- ▶ צוות המטפלים מתקשים בלתת מענה מתאים.

▶ **על כן מטרת הפרויקט** הינה להעמיק את הידע של הצוות המטפלים והחינוכי בתחום קשיי אכילה בקרב ילדים עם אוטיזם, להציג את הרצף הטיפולי הנדרש בתחום האכילה ואת עקרונות ההתנהלות במהלך הארוחה, במטרה לאפשר חוויה מיטבית לכל המעורבים ולאפשר השתתפות ועצמאות מרבית.

אוכלוסיית היעד

- ▶ ילדים עם אוטיזם המתמודדים עם הפרעת אכילה כלשהי, אשר משפיעה על בריאותם.
- ▶ צוות מקצועות הבריאות (הפרא רפואי) והצוות החינוכי שמטפלים באוכלוסייה זו.

מטרות הפרויקט

1. העשרת הידע והמודעות של הצוות באמצעות בניית חוברת ההדרכה, והשתתפות בסדנאות והדרכות לצוותים

2. הטמעת השינוי והמחשתו ביישום תוכניות התערבות באכילה למספר ילדים עם אוטיזם בהתבסס על החוברת

3. שיפור אצל חלק מהילדים באופן האכילה שלהם

4. שביעת רצון של המטפלים והצוות החינוכי שהשתתפו בתוכנית

תוכן הפרויקט ותוצריו

הדרכות הורים. ההדרכות מועברות על ידי המטפלים שישתתפו בתוכנית.

סדנאות והדרכות למטפלים הפרא רפואיים ולצוותים החינוכיים

בניית ויישום תוכנית אכילה למספר ילדים עם אוטיזם המתמודדים עם קשיי אכילה.

ישיבות למטפלים ולצוות החינוכי, בהן יתקיימו דיונים ויועלו דילמות והתלבטויות הקשורות ליישום התוכנית.

חוברת הדרכה למטפלים הפרא רפואיים ולצוותים החינוכיים

יישום הפרויקט ותוצרים

חוברת ההדרכה

תוכן העניינים

עמוד	תת נושא	נושא
4		פתיחה
5	אוטיזם, הגדרה, מאפיינים ושכיחות	סקירת ספרות
5-7	אכילה ובעיות באכילה בקרב ילדים עם ASD (Autism Spectrum Disorders)	
7-8	הערכה והתערבות בריפוי בעיסוק בתחום האכילה	
8-11	גישות ודרכי התערבות בריפוי בעיסוק בתחום האכילה בקרב ילדים עם ASD	
11-12	דרכי התערבות שונים המצויים בספרות	
13-14	תפקיד הצוות הרב מקצועי בתחום האכילה	
15-35	עקרונות בסיסיים של הגישה	SOS (Sequential-Oral-Sensory) Approach to feeding
36-37	אז איך נלמד ילדים לאכול?	
38	שלב ההערכה	
39	שלב הטיפול	
40-44	תיאור הטיפול	
44	קריטריונים לפריקה	
46-58	ענפי	פרוטוקול טיפול בבעיות אכילה בקרב ילדים עם ASD
59-111		נספחים
112-114		ביבליוגרפיה

שם הפרויקט:

"על הרצף אוכלים ונהנים"

מאת

מנארה ג'בור - מרפאה בעיסוק
 במסגרת הכנה לפרויקט - אוניברסיטת חיפה
 בהנחיית ד"ר אלכסנדרה סעד

בית עדנאן לאוטיזם - גנים ובתי ספר
 רגום הרבגל נאסר - מנהלת מקצועית וסמנכ"ל
 נאילה עטאללה - מנכ"ל

استبيان عادات الاكل

Aut-Eat Questionnaire

שאלון הרגלי אכילה

רתם גל-מישאל, עינת גל, אורית סטולר

ترجمة للعربية وإعادة ترجمة: ريم منصور- عودة وسهير عليمي، معالجات بالتنشغيل (2013)، منار جبور والكسندرا سعد، معالجات بالتنشغيل (2023)

مقدمة

هذا الاستبيان يتطرق لأنماط الأكل وللمشاكل المتعلقة بالأكل لدى ابنائكم. الاستبيان يشمل ثلاثة اقسام:
أ. تفاصيل شخصية ومعلومات عامة حول انماط الاكل.

ب. جداول التي تحتوي على مجموع 44 بند. عليكم اختيار الإجابة الأكثر ملاءمة لابنكم.

ت. قائمة مأكولات، عليكم الإشارة اذ كان ابنكم يأكل المأكولات المذكورة، بأي وتيرة، وأي مأكولات يأكلها (أيضاً أو فقط) باقي أفراد العائلة.

الرجاء تعبئة اقسام الاستبيان المختلفة وفقاً للتعليمات المرفقة. وتأكد على اجابة جميع البنود. اذ كان هناك اسئلة مبهمه، الرجاء طلب التوضيح من الفاحص. اذ لم تتمكنوا من الاجابة عن سوال محدد يرجى توضيح السبب وكتابة في "الملاحظات".

لقد تمت صياغة الاستبيان بصيغة المذكر للراحة فقط لما هو موجه للرجال والنساء على حد سواء.

التاريخ: ___ / ___ / ___
اسم مالى الاستمارة: _____

تفاصيل شخصية

اسم العائلة: _____
اسم الوالد مالى الاستبيان: _____
اسم الولد: _____

رقم الهاتف: _____
رقم الهاتف النقال: _____

العنوان: _____
البريد الالكتروني: _____

تاريخ ولادة الولد: ___ / ___ / ___

الجنس: ذكر انثى

סינרים חד פעמיים

שכנ"ם מעובה

רצועה לאחיזה

אתר עזרים:

azanim.org.il - מאגר המידע עזרים

נספח מס' 9- התאמות

דוגמאות לאביזרי עזר לאכילה

צלחות מחולקות עם דופן גבוהה

משטח נגד החלקה

צלחת עמוקה עם דופן גבוהה

שוליים לצלחת

סדנאות לצוותים הפרא רפואיים

"על הרצף אוכלים ונהנים"

יום עיון ב 6.1.2023, יום שישי
9:00-13:30

התכנסות 9:00

חלק 1 (9:00 - 10:15)

1. חזרה על הנקודות החשובות מההרצאה הקודמת
2. תפקיד הצוות הרב מקצועי בתחום האכילה
3. כלי הערכה בתחום האכילה
4. גישות טיפול בתחום האכילה
5. התחלת הצגת העקרונות של גישת ה SOS

הפסקת קפה (10:15-10:30)

חלק 2 : 10:30 - 11:45

6. המשך הצגת העקרונות של גישת ה SOS
7. איך נלמד ילדים לאכול
8. שלבי הערכה
9. שלב הטיפול

ארוחת צהריים (11:45-12:15)

חלק 3 : (12:15 - 13:30)

10. תיאור הטיפול לפי SOS
11. פרוטוקול טיפול בבעיות אכילה בקרב ילדים עם ASD
12. שאלות

סיכום וסיום 13:30

מנאר ג'בור, מרפאה בעיסוק

SWOT

**שינוי בידע -
ארגון והרחבת
הידע**

סיפוק מקצועי

**רפלקציה
אישית**

**שינוי
בפרקטיקה,
ביטחון עצמי
גבוהה יותר
במתן הטיפול**

**שינוי בתפיסה -
ההסתכלות
לסיטואציית
האכילה נהיית
רחבה יותר,
התייחסות לכלל
המרכיבים**

**שאיפה
להתקדם,
בתחום,
שאיפה לפתח
עוד פרויקטים**

הכרת תודה

ברצוני להביע את תודתי העמוקה לד"ר אלכסנדרה סעד, על ההנחיה המקצועית, הזמינות והאכפתיות לאורך כל הדרך.

תודה מקרב לב להנהלת בית עדנאן, נאיל עטאללה ורים נאסר הרדל, על ההתחשבות, התמיכה ועל כן שאפשרתם לי לצמוח אישית ומקצועית.

ותודה ענקית לפרופ' נעמי שרויאר על הליווי והתמיכה ועל כך שעזרת לי להיות חלק מיום העיון.

תודה על ההקשבה!

מדריך להערכה וטיפול בקטועים בריפוי בעיסוק

מגישה: חן פטרוב
מרפאה בעיסוק
מנחה: ד"ר נעמי שרויאר

הקמת חוג מותאם לילדי עם הפרעה על הרצף האוטיסטי - פרויקט חל

אורניס מארון
בהנחיית ד"ר נעמי שרויאר

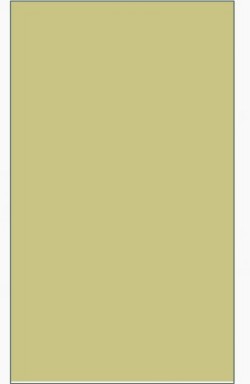

פרויקט מיניות בגיל השלישי- להביא את הידע אל השטח.

מציגה –נועה רפאל גולדרייך

מנחה –ד"ר נעמי שרויאר

השתלמות סייעות תשפ"ב

קשקו! כולנו...

צוותים

הורים

ילדים

סייעות

וקפועל...

מפגשי הדרכה קבוצתיים

12-15 סייעות

8-9 מפגשים
שעה וחצי - שעתיים

אחת לשבועיים

פרונטלי
+ מטלות משלימות

הגשת עבודה מסכמת

מטרות

תחושת מסוגלות
והעזמה

הרחבת
אפיקי החשיבה

מתן כלים
לעבודה עם ילדים

יצירת
קבוצה לומדת

נושאים

פיתוח תוכנית התערבות והערכה בריפוי בעיסוק במערך האונקולוגי בבית חולים רמב"ם

הצעה לפרויקט גמר במסגרת לימודי תואר שני בחוג לריפוי בעיסוק, אוניברסיטת חיפה

מגישה: מיטל יופה, מרפאה בעיסוק, מכון לריפוי בעיסוק ב"ח רמב"ם

מנחה: ד"ר נעמי שרויאר

"יד ביד ולב אל לב"

**פיתוח תוכנית תרגול עצמי, בשעות אחר
הצהריים במוסדות שיקום, בפעילויות
המקדמות שיקום של גפה עליונה, בקרב
מטופלים לאחר אירוע מוחי.**

מגישה: ניצן אינבינדר

מרצה: ד"ר נעמי
שרויאר